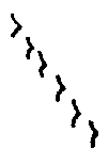

Zaterdag 12 december 1987

PROGRAMMA

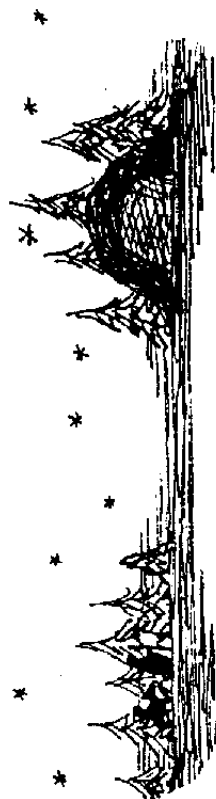
De stichting van de stad Roma

door de kinderen van de zesde klas
van de Vrije School Michaël

Adventsprogramma *

* door een eurythmie-ensemble *
* van de academie voor eurythmie uit Den Haag *

"Stichting van de stad Roma"

Geschreven voor en gespeeld met mijn
6e klas, bestaande uit 12 kinderen.

Voor rolverdeling zie het blauwe programma.

John Eijkelkamp
Ruinerbrink 243
7812 RE Emmen
(05910 - 40285)

15.00 uur

DE STICHTING VAN DE STAD ROMA

door de kinderen van de zesde klas
van de Vrije School Michaël

Een toneelstuk geschreven door meester John en de kinderen

Het toneelstuk beschrijft een deel uit de geschiedenis van Rome. U zult Aeneas zien, de Trojaanse held, die de verwoeste stad Troje moet verlaten om een nieuwe stad te stichten. Na veel omzwervingen landt hij met zijn volk in Italië, waar de stad Alba Longa wordt gesticht.

Twee nakomelingen van Aeneas zijn Romulus en Remus, de tweeling, die de stichters worden van de stad Rome; Rome, een stad van mannen. Daarom worden er vrouwen getoofd van het naburige volk der Sabijnen.

De rolverdeling (in volgorde van opkomst)

Aeneas, de Trojaanse held - Anthony

De godin Venus - Herbert

De verteller - Eelko

Bemanningschef van Aeneas' schip - Marc, Maarten en Diomedes

Achates, vriend van Aeneas - Koen

Meisje, de godin Venus - Wandy

Vrienden van Aeneas - Marc en Aiko

Koningin Dido - Roelienke

Koning Amulius - Marc

Dienaar van koning Amulius - Herbert

Priester - Aiko

Rhea Silvia, zuster van Amulius en Numitor - Wandy

De oorlogsgod Mars - Diomedes

Vestaalse priesteressen - Roelienke en Koen

Wachters van koning Amulius - Anthony en Diomedes

Faustulus, pleegvader van Romulus en Remus - Koen

Vrouw van Faustulus - Roelienke

2e verteller - Wandy

Koning Numitor, verdreven door zijn broer Amulius - Marc

Remus - Herbert

Romulus - Eelko

Vrienden van Romulus - Koen en Maarten

Vrienden van Remus - Roelienke en Aiko

Gezant en boodschapper van Romulus - Maarten

Koning Tatiüs, koning der Sabijnen - Aiko

Tarpeija, Sabijnse vrouw - Roelienke

Sabijnse wachter - Anthony

Sabijnse Strijders - Marc, Herbert en Anthony

Sabijnse Vrouwen - Wandy en Roelienke

Aeneas : ^(godijn om) Zie daar de stad Troje, verwoest door de Grieken. Tien jaar lang hebben de Grieken onze stad belegerd. Tien jaar lang hebben we tegen de Grieken gestreden en steeds hebben we de stad kunnen behouden.
Maar, o we.... nu is de stad verloren.
Zie daar de verwoeste stad Troje.
Door een list hebben de Grieken ons verrast. We dachten dat het houten paard een oorlogsgeschenk was, maar er zaten Grieken in, die de stad verwoestten.
Enkele Trojanen zijn gevlucht naar de bergen. Velen hebben de dood gevonden. O, welk een smartelijk lot moet het Trojaanse volk dragen. O, welk een smartelijk lot.... Gij Goden, waarom hebt ge ons verlaten?

Venus : Aeneas, luister! De goden hebben tot de ondergang van de stad Troje besloten. Ga heen en verlaat dit land om je eigen stad te stichten.

Aeneas : Wie is daar? Wie spreekt daar?
Venus : Vreest niet, Aeneas, mijn zoon. Luister naar uw moeder, de Godin Venus.
Aeneas, verzamel je volk.
En zeg hen: "Jullie zijn mijn volk, ik zal jullie leiden."
Bouw schepen en verlaat dit land.
Trek weg over zee, want hier kan je niet meer leven.
Je wilt je stad en je land moeten verlaten, maar dit zal je een troost zijn: aan een verre kust zul je een nieuw vaderland vinden. Sticht daar een nieuwe stad en vereen daar je eigen Goden.
Aeneas, ga!
Aeneas : Moeder, vertel me meer. Waar zal de stad gesticht worden?
Venus : Aeneas, heb vertrouwen. Ga heen en sticht de stad!

^(godijn om)
(godijn blijft om)

4

Verteller: Aeneas verzamelde zijn volk. Hij trok door de bergen en beschreef met zijn volk een wijde boog om de smelende puinhopen van de stad Troje. De wrijgende groep mensen werd steeds groter. Temidden van hen liep Aeneas met zijn verlamde vader op zijn rug en zijn zoonje aan de hand. //

Hij trokken naar de zee, waar ze zich vestigden om schepen te bouwen. Bomen werden gekapt, gemaal, getimmerd. Zeilen geweven en genaaid. Geen van hen keerde terug naar de verwoeste stad, want ze hadden hun stad voorgoed verloren; ze waren vluchtelingen geworden. Ze werkten hard en vertrouwden er op, dat de Goden hen zouden bijstaan op de tocht die ze zouden gaan ondernemen. // Een jaar later was alles gereed voor de tocht: het volk bad tot zijn Goden, ze brachten offers en smeekten om bijstand en om een nieuw vaderland. Daarna gingen ze aan boord // de wind blies in de zeilen en joeg de schepen voor zich uit. Niemand keek om naar het langzaam verdwijnende land. //

(gradijn hangzaam dicht)

5

Verteller: Veel maakten de Trojanen mee op hun tocht. Veel gevaren moesten zij doorstaan. Veel kracht en moed was nodig om verder te gaan. Maar ze hielden vol.

Na veel omzwervingen voeren de Trojanen in de buurt van de kust van Afrika.

(gradijn open)

z-tofueel

Bemanningslid: Aeneas. Aeneas, er is storm op komst. Kijk naar de hemel en zie de wolken samenpakken. Roep Aeneas.

Bemanningslid: Aeneas. Aeneas, er is storm op komst. Aeneas: Laat de zeilen neer!)

Haal alle roeiriemen naar binnen.

Maak alles gereed om deze storm te trotseren.

(De mannen lopen driftig werkend heen en weer) We kunnen verder niets doen..., alleen de Goden smeken om ons ook door deze beproeving heen te helpen.

Goden, Gij hebt de macht over weer en wind..... Sta ons bij; help ons in deze storm.

(Stormgeluiden, donder, bliksem)

Achates: De golven worden hoger en hoger... Het schip kraakt in zijn voegen.

6.

Aeneas : (schreeuwend) Zet je schriep!
Zorg dat je niet overboord slaat!

Achates : Zo'n storm hebben we nog niet mee-
gemaakt. Het is verschrikkelijk.

Aeneas : De zon is verduisterd. Het is zo donker
als in de nacht.

Achates : De golven breken het schip.
Ze slaan over het schip heen.
De mast kraakt.

Aeneas : Het ware beter geweest in Troje te
sterven door het zwaard.
Nu zullen we sterven in deze kolkende
zee.

O, hoe graag had ik mijn opdracht
vervuld, een stad te stichten voor
mijn Goden.
Moeder... Godin Venus..... Sta ons bij...
Help ons uw opdracht te volbrengen.
haat ons niet in de steek.

(De wind gaat liggen, de zee wordt rustig)

Aeneas : We hebben deze beproeving doorstaan.
De Goden verlaten ons niet.
Goden,... ik dank u!

Agathes : Waar zijn de andere schepen?
Waar zijn onze vrienden? Ik zie ze niet
meer!

7

Aeneas : (Turend over zee) Je hebt gelijk....
De andere schepen zijn verdwenen.
Misschien zijn ze weggedreven....
Misschien zijn ze ergens aan land
gegaan.....
of misschien zijn de schepen door de
golven verwoelen en zijn onze
vrienden verdronken in de woeste zee.

Achates : Er is geen enkel teken van leven te
zien. Aeneas..., geen schepen zijn vergaan,
onze vrienden verdronken.

Bemanningslid : Aeneas... Kijk, ... daar... land.
Daar in de verte zie ik land.

Aeneas : Ja... je hebt gelijk.
Mannen, we voren er heen en gaan aan
land. Het schip moet gerepareerd worden
en we moeten voedsel innemen....
Hij's die zeilen. We gaan in dat onbekende
land aan wal!

(godijn dicht)

Verteller: De Trojansen gingen aan land. Ze vonden al snel een klaterende bron die hen voorwaag van helden waker. Daar bleven de mannen achter, terwijl Aeneas en Achates samen op onderzoek uitgingen. Ze ontmoeten in het binnenland een jong meisje, een koper met pijlen in haar hand en een loog over haar schouder. Zij was de Godin Venus, die zich in deze gedaante aan Aeneas en Achates vertoonde.

(godijn open)

- Aeneas : Achates? Ik zie daar iemand!
- Achates : Je hebt gelijk, Aeneas. Het is een jong meisje. Ze komt naar ons toe.
- Aeneas : Wie ben je? Waar kom je vandaan?
- Meisje : Ik heb jullie mijn vrienden genoemd.
- Aeneas : Nee, we hebben alleen jou gezien.
- Achates : We hebben niemand gezien.
- Aeneas : Vertel ons, wie ben je en waar kom je vandaan? Je stem klinkt wonderschoon, als van een godin. Ben je minschien de zuster van Apollo, Diana, de Godin van de jacht?
- Meisje : Wees ons genadig als jij een van de Goden zijt. Ik kom uit de stad Carthago, een stad niet ver van hier. Kennen jullie de stad Carthago?
- Aeneas : Nee, die kennen we niet.
- Meisje : Het is de stad van koningin Dido.
- Aeneas : Koningin Dido? Vertel ons over haar en over haar stad.
- Meisje : Kennen jullie koningin Dido niet? Ik zal jullie over haar vertellen. Koningin Dido heeft de stad Carthago gesticht. Ze moest haar stad verlaten.

Dido was getrouwd met de rijke Sicheus, maar ze had een slechte broer die haar deze rijkdom niet grunde. Hij beroofde haar man van het leven. Er wordt verteld, dat de vermoorde echtgenoot kort daarop in de nacht voor het bed van zijn vrouw stond en haar aanraaide de stad te verlaten, om ergens anders een nieuwe stad te stichten.

Daarop heeft Dido met een grote groep haar vaderstad verlaten, en ze heeft hier een nieuwe stad gebouwd. Als jullie over die heuvel gaan, dan zul je de stad zien liggen, de stad van koningin Dido. Zij is machtig en ze is gebiedster over vele mannen. Ga naar de stad en beoef koningin Dido. Ze zal jullie helpen.

Maar, vertel me; wie zijn jullie?

Aeneas : Wij zijn Trojansen, gevlucht uit onze verwoeste stad Troje. We hebben veel gevaren doormaakt. We zijn op zoek naar een nieuw vaderland om een nieuwe stad te stichten. Nu zijn we geland op de kust van dit vreemde land. We zoeken voedsel en we moeten ons schip repareren. We waren met velen, maar onze vrienden hebben we verloren in de storm die vannacht heeft gevoed.

Meisje : Aeneas.... wees niet bedroefd. Kijk naar de twaalf zwanen die overvliegen. Dat is een goed voorteken. Ga naar de stad, naar koningin Dido. Zij zal je helpen. (Het meisje draait zich om en verdwijnt)

Aeneas : Moeder..... O, nu zie ik het... Moeder, gij was dit meisje.....
 mag ik u dan nooit zien zoals gij zijt?
 Ik herken u niet. Als ik u ontmoet bent gij altijd in een andere gedaante. Nooit mag ik uw hand pakken,.... nooit kan ik me geëragen als uw zoon.....
 Floe wreed zijt gij voor mij.....

(godin blijft open)

Verteller: De godin Venus was verdwenen. Het laatste wat Aeneas van haar zag waren haar gouden haren. Aeneas bleef achter met een hart dat even vol was van droefheid als van dankbaarheid.

(godin blijft open)

Achates : Aeneas, wees niet bedroefd. Laat ons over gindse hewel gaan, naar de stad Carthago, naar koningin Dido.

Aeneas : Achates, je hebt gelijk. Laat ons naar koningin Dido gaan.

(Aeneas en Achates gaan de zaal in)

(godin dicht)

45 tafereel

Verteller : Aeneas en Achates gingen de weg die de godin hen had gewezen. Ze beklommen de hewel en zagen vanaf de hewel de stad Carthago liggen. De aanblik van de geweldige stads-muren, de geplaveide straten en de grote gebouwen deed hen versteld staan. Aan de rand van de stad lag een prachtige tempel, die was versierd met schilderingen, die de strijd om de stad Troje verbeelden. (godin open)

Ze ragen, dichterbij gekomen, koningin Dido, die zich met haar gevolg naar de tempel begaf. Ze bracht een offer en vervolgens zette ze zich op een prachtig versierde troon om met de leiders van het volk te beraadslagen. Terwijl de koningin in beraad was, kwam er een groep mannen op de koningin toe. Aeneas en Achates herkenden direct hun vrienden: De mannen, waarvan ze dachten dat ze ver-dronken waren.

1e vriend : Machtige koningin, onze schepen die we tijdens de vreeschrikkelijke storm hebben weten te behouden liggen hier op het strand. Maar dat baat ons weinig. Uw wachtters wilden ons nauwelijks toestaan aan land te komen en ze zijn van plan onze schepen te verbranden. Machtige koningin, geef het bevel dat ze dat niet doen.

machtige koningin, geef ons bescherming.
Laat ons de schepen repareren.
Ik beloof u, een trouwe bondgenoot te
zullen worden.

Dido : Aeneas, wees gerust. Ik en mijn volk
zullen jou en je mannen gastvrij ontvangen.
(tot enkele dienaren) Dienaren, maak in het
paleis alles klaar voor de ontvangst van
Aeneas en zijn mannen. Stuur dienaren
naar het strand met voedsel en goede
gaven voor de Trojanen die bij de schepen
zijn. Maak alles gereed zo snel als mogelijk
is. (Ze staat op) (Dienaren af)
(Tot Aeneas) Aeneas, ik vraag je mijn
gaat te zijn. (Iedereen af) (godijn blijft men)

Verteller : Aeneas en zijn volk vestigden zich in
Carthago. Aeneas trouwde met koningin
Dido en hij werd de machtigste man in
Carthago.

Toen kreeg Aeneas weer de opdracht om
weg te trekken; hij moest ook Cartha-
go verlaten en opnieuw op zoek gaan
naar een nieuw vaderland om daar de
stad te stichten voor zijn goden.
Aeneas en zijn volk hadden het echter
goed in Carthago en Aeneas wilde eigen-
lijk veel liever in Carthago blijven.
Maar hij wist dat hij de goden moest
gehoorzamen en dat hij verder moest
trekken. Daarom ging hij naar koningin
Dido, om haar te vertellen dat hij
haar en de stad zou verlaten.

Koningin Dido : Vertel mij wie je bent en waar je vandaan
komt.

2^e vriend : We zijn weggevlucht uit Troje, de stad die
door de Grieken werd verwoest. Aeneas
was onze aanvoerder. Tijdens de storm
hielden we zijn schip uit het oog verloren.
Zijn schip zal zijn vergaan en Aeneas
zal zijn verdronken. We staan er nu
alleen voor, zonder leider.

Machtige koningin, jij weet dat we dap-
pere mannen zijn. Help ons daarom.
Spaar onze schepen en laat ons vertrek-
ken als we de schepen hebben gerepareerd.
We zullen verder trekken op zoek naar
een nieuw vaderland.

Dido : Dappere mannen, jullie zijn van harte
welkom in Carthago. Jullie kunnen
alle hulp krijgen die jullie nodig hebben.
Maar ik wil jullie graag hier houden
in mijn stad. Waarom zouden jullie
verder trekken? Blijf in Carthago, hier
zullen jullie het goed hebben. Mannen
van Troje, blijf toch hier!

Aeneas : (Oreens tevoorschijn tredend)
Mannen, hier ben ik, Aeneas! Jullie hebben
de storm overleefd.

1^e en 2^e vriend : Aeneas... en Achaates!? Jullie leven
nog. Jullie zijn niet verdronken!

Aeneas : (Op zijn knieën vallend voor koningin
Dido) Machtige koningin, jij ziet voor
u de brachtige mannen van Troje.
Ik, Aeneas, ben hun leider.

Verteller : Toen koningin Dido hoorde, dat Aeneas en de Trojanen Carthago hadden verlaten liet ze in allerijl een groot offervuur oprichten op een van de heuvelen even buiten Carthago.
Toen de ochtend aanbreek kon koningin Dido in de verte de schepen van Aeneas zien wegvaren. Ze liet het offervuur ontsteken. Nu ze Aeneas had verloren had het leven voor haar geen waarde meer.
Vanaf hun schepen konden de Trojanen zien wat er gebeurde. (Gedijn 9en)

1^e bemanningslid : Aeneas... kijk ginds... op die heuvel
..., er wordt een groot vuur ontstoken.
2^e bemanningslid : Het is een offervuur... ze brengen
een offer aan hun goden.
3^e bemanningslid : Ik geloof dat ik koningin Dido bij
het vuur zie staan.

Aeneas : Ja, koningin Dido zie ik ook.... Ze staat
bij het vuur.

Achates : Aeneas... Ze springt in het vuur...
Ze springt in de hoge vlammen...
Aeneas... luister....

Dido (vanuit de verte): Vervloekt zij Aeneas en
zijn volk.... Vervloekt zijn de Trojanen.
(Gedijn dicht)

5^e tafereel
Aeneas : Dido, de Goden hebben me lang geleden
de opdracht gegeven een stad te stichten.
Nu heb ik de opdracht opnieuw ontv.
Ik en mijn volk zullen de stad verlaten
om de stad te stichten.

Dido : Aeneas, spreek niet op deze wijze. Je kunt
mij na deze jaren niet verlaten.

Aeneas : Koningin, het is de wil van de goden dat
ik u verlaat. We zullen deze nacht ver-
trekken.

Dido : Aeneas.... Toen jullie als vluchtelingen om
hulp vroegen heb ik jullie gekleed en gevoed.
Ik heb met jou mijn troon gedeeld. Ik heb
vrienden tegen me in het havens gejaagd,
omdat ik jou zoveel macht heb gegeven.
Ik heb mezelf belachelijk gemaakt door
jou te gehoorzamen.... en nu wil je mij
verlaten?!

Aeneas : Koningin, ik ben u zeer dankbaar. U hebt
veel voor mij en mijn volk gedaan.

Uw goede daden zullen we nooit vergeten.
Het afscheid vervult ook mij met verdriet.
Maar wij moeten gaan. De Goden hebben
het zo besloten. Koningin.... ik moet gaan.

Dido : Aeneas... ga dan! (Aeneas gaat. Dido staat op en
gaat de zaal binn.)
(Gedijn dicht)

Verteller : Die avond stuurde koningin Dido een
dienaar naar Aeneas, om hem te vragen
toch in Carthago te blijven. Het besluit
stond echter vast. Die zelfde nacht ver-
lieten Aeneas en zijn volk Carthago.

Verteller : Na een lange tocht landde Aeneas met zijn volk in Italië, waar de Tiber uitstroomt in zee.

De koning, die in dat gebied regeerde, verzaamelde zijn legers, om tegen de vreemdelingen ten strijde te trekken. In een droom ontving hij echter de opdracht dit vreemde volk in vrede te ontvangen. En zo gebeurde het.

Aeneas en zijn volk vestigden zich in dit nieuwe land en ze bouwden een nieuwe stad, de stad Lavinium, genoemd naar de dochter van de koning, waarmee Aeneas trouwde.

Zijn zoon stichtte enige jaren later in hetzelfde gebied de stad Alba Longa. Alba Longa werd de belangrijkste stad in het gebied, en vanuit Alba Longa zou vele jaren later een andere grote en machtige stad worden gesticht: de stad Roma.

Driehonderd jaar nadat Aeneas Lavinium had gesticht heerste in Alba Longa een van de nakomelingen van Aeneas, Procas. Tot deze koning hadden de nakomelingen van Aeneas in rust en vrede geleefd. De dood van deze koning betekende echter strijd.

De koning had 2 zoons en één dochter. De oudste zoon, Numitor, had recht op de troon, maar de afgunstige en op macht beluste Amulius verjoeg zijn broer Numitor en doodde Numitors zoon. Hij werd zelf koning.
(grondig open)

Amulius : Nu ben ik koning.

Nu heb ik de macht over heel de stad en alle gebieden in de omtrek.

Mijn vrienden hebben me op de troon geholpen; ik heb ze rijkelijk beloond.

De zoon van Numitor heb ik laten vermoorden.... die zal me niet meer van de troon stoten.....

En Numitor, die goeie sul, hij heeft zich laten verjagen en hij woont nu ver buiten de stad.

(loopt heen en weer)

Een gevaar dreigt er nog: Rhea Silvia.

Mijn zuster Rhea Silvia zou een zoon kunnen baren, die me van de troon zou kunnen stoten. Ik moet iets bedenken, waardoor ik dat kan voorkomen.

(loopt nadenkend heen en weer)

Ik zou.... Nee... nee, dat kan niet.....

(loopt nog eens heen en weer)

Ja... dat is een goed idee.... Ik heb het! (roept) Dienaar!... Dienaar!

Dienaar : Mijn heer, gij hebt geroepen. Waarmee kan ik u van dienst zijn?

- Amulius : haat onmiddellijk de opperpriester halen.
Ik wil hem onmiddellijk spreken. (Dienaar af)
(hoort rusteloos heen en weer)
- Priester : Machtige koning. U hebt mij laten roepen.
Wat is er van uw dienst?
- Amulius : kniester goed en zwijg over wat ik je vraag!
Mijn zuster, Rhea Silvia, zij moet priesteres worden voor de godin Vesta.
Jij moet haar wijden tot Vestaalse maagd. Zij zal leven in afzondering en zich alleen wijden aan de offerdienst voor de Godin.
- Priester : Maar koning.... Zij is niet door de Goden uitverkoren om Vestaalse maagd te worden.
Hoe kan ze Vestaalse maagd worden zonder door de Goden te zijn geroepen?
- Amulius : Het is mijn bevel! Rhea Silvia moet Vestaalse maagd worden!!
Ga...! Voer mijn bevel uit!
Maak alles gereed voor de plechtigheid.
Morgen zal Rhea Silvia Vestaalse maagd zijn en zich wijden aan de dienst voor de godin Vesta.
Koning... Ik zal gaan en alles in gereedheid brengen.
(Licht en gaat af)
- (gondijn dicht)

Verteller : En zo gebeurde het. Rhea Silvia werd tegen haar wil en zonder teken van de goden tot Vestaalse maagd gewijd.
Nu zou ze haar hele leven wijden aan de offerdienst voor de Godin Vesta en hoefde Amulius niet meer bang te zijn, dat Rhea Silvia een zoon ter wereld zou brengen.

7- tafereel

Verteller : De goden hadden echter anders beschikt.
Op een dag, toen Rhea Silvia op weg was naar de Tiber om water te halen, brak er een verschrikkelijk noodweer uit.
Rhea Silvia werd overvallen door het noodweer. Door een wolf werd ze in een donkere grot gedreven. En daar stond plotseling voor haar, in een lichtende glans, de oorlogsgod Mars.
(gondijn op)

Rhea Silvia: Wie zijt jij?
(ze valt op haar knieën) Ik zie het, jij zijt de machtige god Mars, de god van de oorlog. Machtige god, wees mij genadig.

Mars : Rhea Silvia.... Kijk.... Zie wat ik u toon....

Rhea Silvia: Het lijkt wel een droom.
Ik zie Numitor, mijn broer.....
Ik zie Amulius, mijn andere broer.....

Priester : (Komt op.) Zij is teruggekomen.... Twee....
 Welk een smartelijk lot bekeek dit
 voor ons en onze stad.
 Godin Vesta, vergeef ons deze heilig-
 schennis.
 Vernietig deze zondares die haar gelofte
 geschonden heeft.
 (Tot Rhea Silvia) Was je maar door een
 slijksuimstraal getroffen. Pladden de
 wolven je maar verschermd. Dat was
 beter geweest voor jou en voor ons.
 O... welk een schande breng je over
 ons. Hoe durf je de tempel na zo'n
 lange tijd nog te betreden?
 Hoe durf je te verschijnen voor het
 altaar met onder het hart een kind
 dat je ter wereld zult brengen?
 Wachters... voer haar weg. Breng
 haar naar koning Amulius. Hij
 zal beslissen wat met deze ontrouw-
 priesteres zal gebeuren.
 (Twee wachters voeren Rhea Silvia
 weg).
 (gordijn dicht)

Verteller : De twee wachters voerden Rhea
 Silvia weg. Zij werd naar koning
 Amulius gebracht. Hij zou recht
 spreken over Rhea Silvia, omdat
 zij zich niet aan de wetten van
 het volk had gehouden.
 Amulius was geschokt door de
 terugkeer van Rhea Silvia. Maar
 terugkomst vervulde hem met
 angst.
 (gordijn open)

Rhea Silvia: Ik zie twee kinderen.....
 twee spelende kinderen.....
 Ik ken ze niet en toch zijn ze me heel
 vertrouwd.
 Twee jongens. Ze lijken op mijn broers.
 Ze lopen hand in hand langs de rivier.
 Het beeld verdwijnt....
 Ik zie ze niet meer.
 Mars : Rhea Silvia. Je hebt je twee kinderen
 gezien. Het zijn jouw zonen en de
 mijne.
 Je zult mijn vrouw zijn en je zult
 de moeder worden van twee goden-
 zonen.
 (gordijn dicht)

Verteller : Rhea Silvia keerde lange tijd later
 terug in Alba longa. Het wist ze niet
 dat ze zo lang was weg geweest.
 Ze ging naar de tempel om zich
 opnieuw te wijden aan de verzorging
 van de offerdienst voor de godin Vesta.
 (gordijn open)

Priesteres 1: (Angstig) Ze is teruggekomen.... O....
 Welk een schande....
 Roep de opperpriester.... O.....

Priesteres 2: Kom niet dichterbij.....
 O, godin Vesta..., vergeef deze heiligshen-
 nis. Neem geen wraak op ons....
 Ga weg! Verlaat de tempel!

9^e tafel:

Amulius : Rhea Silvia, vertel me, waar kom je vandaan?

Waar ben je geweest?

Rhea Silvia: Ik ging water halen uit de Tiber. Er brak opeens een verschrikkelijk onweer los. Een wolf dreef me in een grot en toen stond daar plotseling in een lichtschijnsel de god Mars. Hij kroonde me in een beeld twee jongens. Het waren de zoons die ik zal krijgen. Twee godenzonen zijn het, want Mars is hun vader.

Amulius : Wachters, breng haar weg en sluit haar op. Verzorg haar echter goed. Ze draagt de zonen van de god Mars onder haar hart.

(Wachters en Rhea Silvia af)

Ik kan haar niet vermoorden nu ze de zonen draagt van Mars.

(loopt heen en weer, denkend)

Ja... Eerst zullen de kinderen geboren worden. Dan zal ik Rhea Silvia laten verdrinken in de Tiber. (af)

(gordijn blijft open)

Verteller : Rhea Silvia bracht twee zoons ter wereld; twee krachtige godenzonen. Daarna liet Amulius haar verdrinken in de Tiber.

Hij wist echter niet wat hij met de twee godenzonen moest doen. Hij was bang. Deze jongens zouden hem eens van de troon stoten. Dat vervulde hem met angst.

Amulius : Wat moet ik met deze twee godenzonen? Ze zullen groot worden en mij van de troon stoten. Al mijn macht zal ik verliezen. Ze zullen me verjagen uit deze stad, misschien zullen ze me zelfs vermoorden. Maar dat laat ik niet gebeuren! (gaat op zijn troon zitten)

Wachters... wachtters!

(Twee wachtters komen en kniagen)

Wachters : Heer, wat is er van uw dienst?

Amulius : Neem de 2 kinderen, ga deze nacht maar de Tiber en werp ze er in.

Spreek met niemand over wat ik u opdraag. Het kan je je hoofd kosten. Ga, volbreng deze opdracht.

En wijzig!

(Wachters buigen en gaan af)

(gordijn dicht)

10^e tafel:

Verteller : Die nacht slopen de twee wachtters langs de Tiber op zoek naar een plek waar ze de twee kinderen zouden verdrinken. Een van de twee droeg een rieten mand met daarin de tweeling.

(gordijn open)

1^e wachtter : Heb je gehoord wat er over deze twee kinderen wordt verteld?

2^e wachtter : Ze zeggen dat het zonen zijn van de god Mars.

Ja, dat heb ik ook gehoord.

En wij moeten deze twee kinderen verdrinken in de Tiber.

Verteller: Het mandje dreef de Tiber af en bleef verderop in een vygelboom steken. De volgende dag kwam er een wolvin, die de kinderen voedde. Elke dag kwam de wolvin terug en zij voedde de kinderen.

De tweeling werd gevonden door een herder, Faustulus. Hij nam de kinderen mee naar zijn herdershut en hij en zijn vrouw voedden de kinderen op alsof het hun eigen kinderen waren. Ze noemden de jongens Romulus en Remus.

De twee jongens werden brachtige en sterke herdersknapen. Ze oefenden zich in het hardlopen, het boogschieten en het worstelen. Ze werden de sterkste en brachtigste herdersjongens uit de streek. Ze waren echter niet alleen sterk, ze vielen ook op door hun baldadigheid.

(gordijn open)

1re tafel:

(Faustulus komt binnen in de herdershut, waar zijn vrouw aan tafel zit)

Faustulus : Vrouw, zijn Romulus en Remus nog niet thuisgekomen?

Vrouw : Nee; zijn ze dan niet bij de kudde?

Faustulus : Nee, een van de andere herdersjongens is bij de kudde.

(Faustulus gaat aan tafel zitten, zijn hoofd in zijn handen. Het is even stil.)
 Vrouw, het gaat niet goed met onze zoons. (Stille)

2^e wachter : Het is onze opdracht. Amulius heeft het ons opgedragen. We moeten doen wat hij zegt. Als hij ontdekt dat wij zijn opdracht niet hebben volbracht zal hij ons straffen. En zijn straf zal niet mild zijn.

1^e wachter : Ik wil de opdracht van de koning volbrengen, maar ik wil ook luisteren naar de tekenen van de goden.

(Stille)

1^e wachter : Wil jij de kinderen in de Tiber gooien?

2^e wachter : Wil jij het niet doen?

1^e wachter : Nee!

Ik durf deze godenkinderen niet te verdrinken.

(Stille)

2^e wachter : Ik doe het ook niet. Als het twee godenkinderen zijn, zullen de goden ons straffen voor deze daad.

(Stille)

1^e wachter : Als we de 2 kinderen nu eens in het mandje op de rivier laten drijven, dan kunnen de goden zelf beslissen of ze de kinderen laten verdrinken.

2^e wachter : Laten we dat doen. De goden zullen beslissen over het lot van deze twee kinderen.

(gordijn dicht)

Verteller : Op een dag werden Romulus en Remus door herders uit een naburige streek overvallen. Zij hadden genoege van de pesterijen en de baldadigheid van de twee broers. Het waren herders van de oude koning Numitor; de koning die door zijn broer Amulius uit Alba Longa was verdreven.

Romulus wist te ontsnappen. Hij verzamelde zijn vrienden en haalde zijn vader. Ze volgden de herders naar het verblijf van koning Numitor. Daar stond voor Numitor, Remus, beide handen geboid en door twee herders in bedwang gehouden. (godijn open)

Remus : (Woedend) Laat me los, maak mijn boeien los dan zal ik jullie mijn vuisten laten voelen. (Tot Numitor) Geef opdracht dat ze mijn boeien losmaken, dan kan ik ze geven waar ze recht op hebben. Kunnen ze wel, met z'n allen tegen twee. Maar mijn broer is ontkomen en hij zal weldra hier zijn. Hij zal onze vrienden halen en me dan komen bevrijden. Zij zullen me bevrijden van deze boeien.

Romulus : Hier ben ik Remus. Ik kom je bevrijden.

Numitor : Ik heb onze vrienden meegenomen. Romulus en Remus, wees welkom in mijn huis. Ik heb veel over jullie gehoord. Vertel me, wat is er gebeurd?

Faustulus : De jongens zijn krachtig en sterk. Het zijn de krachtigste en sterkste jongens uit de streek. Ze zijn de beste boogschutters, ze kunnen het hardst lopen en bij het worstelen is niemand hem de baas. Toch gaat het niet goed met onze zoons. Ze willen niet werken op het land en ze laten een ander de kudde met schapen hoeden.

Vrouw, de jongens zijn bekend om hun kracht, maar ook om hun baldadigheid.

Vrouw : Ach Faustulus... De jongens zijn nog jong. Straks als ze ouder zijn zal het wel anders worden. Ze vervelen zich bij de kudde.

Faustulus : Ja... misschien heb je gelijk.

Vrouw : De jongens hebben veel vrienden. Ze zijn zeer geliefd.

Faustulus : Ja... ze hebben veel vrienden, maar ook veel vijanden. Als ze met andere herders-jongens vechten verliezen ze snel hun zelfbeheersing. Ze kennen hun eigen kracht niet. En vallen vaak vake klappen. (Stilte)

Vrouw, als ze kwaad worden, vechten ze zonder te weten wat ze doen. Ze doen dan dingen waar ze later spijt van hebben.

Vrouw : Faustulus, zo zijn Romulus en Remus. Daar kun jij weinig aan doen. Als ze ouder worden zullen ze die wilde haren wel verliezen. Het vertrouwen, Faustulus. En vergeet niet, dat onze jongens zijn opgevoerd met wolvenmelk. Dan kunnen ze ook niet roektrinnig zijn. (godijn dicht)

Romulus : Als Rhea Silvia onze moeder was, mochten wij wraak nemen op Amulius. Hij mag niet langer koning zijn in dit land. Hij is een wrede koning en wordt gehaat door het volk. Laat ons met al onze vrienden naar Alba Longa gaan en Amulius van de troon zetten.

Remus : Ja. Laat ons de wrede koning verdrijven. Numitor zal dan koning worden.
Op naar Alba Longa. (grasje dicht)

Verteller : Romulus en Remus trokken met hun vrienden in Numitor en zijn mannen naar Alba Longa. Met de hulp van het volk werd Amulius uit de stad verdreven en werd nu Numitor koning.

Enkele jaren leefden Romulus en Remus in Alba Longa. Ze waren echter niet tevreden met het rustige leven en ze vroege aan koning Numitor of ze samen met hun vrienden een nieuwe stad mochten stichten. Na veel aandringen stemde Numitor toe. Romulus en Remus zouden een stad stichten aan de oever van de Tiber, op de plaats waar Faustulus eens het rieten mandje met de tweeling had gevonden.

(Romulus en Remus schreeuwen tegelijkertijd tegen Numitor)

Numitor : Stilte... Stilte... Zo wil ik niet met jullie spreken. Vertel me rustig en beheerst wat er is gebeurd.

(Romulus en Remus schreeuwen opnieuw door elkaar)

Faustulus : Koning Numitor, laat mij het woord doen.... Ik ben de vader van Romulus en Remus. Eigenlijk zijn het niet mijn zoons. Vele jaren geleden heb ik ze gevonden in een rieten mandje aan de oever van de Tiber. Ze werden gevoed door een vrouw.

Numitor.... het was in het jaar dat uw zuster Rhea Silvia in de Tiber werd verdronken, nadat ze een tweeling ter wereld had gebracht. Het gerucht gaat dat ook de tweeling in de Tiber werd verdronken.

(Stilte)

Numitor... Kijk eens goed naar de 2 jongens..... Herkent u de gezichten? Leggen ze u niet wat ik al heel lang heb gedacht?

Faustulus... je hebt gelijk. Ik zie in deze twee jongens mijn zuster Rhea Silvia. Het zijn de zonen van de god Mars en mijn zuster. Het lot heeft ze hier gebracht, in mijn huis! Romulus en Remus, kom in mijn huis en blijf hier!

Numitor

- Romulus : Daar, op die heuwel, daar moet onze stad gesticht worden! (wijst naar links)
- Remus : Romulus, de stad kan veel beter gebouwd worden op die heuwel. (wijst naar rechts)
- Romulus : Ik wil de stad bouwen op die heuwel!
- Romulus : Wie zou de stad bouwen op die heuwel? Alleen een dwaas zou dat doen!
- Remus : Nee, Remus. Deze heuwel zal de plaats worden voor de nieuwe stad. (wijst links)
- Remus : Gij noemt mij een dwaas?! Hoe zullen we in vrede een stad kunnen bouwen als gij me nu reeds een dwaas noemt?
- Romulus : Maar uw woorden zijn de woorden van een dwaas!
- Vrienden Romulus : Ja, zo is het. Goed gesproken, Romulus!
- Remus : Remus is een dwaas!
- Remus : Romulus, spreek niet zo! We zijn broers!! En houd je vrienden beter in toom!!
- Romulus : Haten we geen ruzie maken maar aan het werk gaan.
- Romulus : Haten we de goden om een teken vragen. Hij gaat met jouw vrienden naar jouw heuwel, ik naar de mijne. We zullen wachten op een teken van de goden.
- Romulus : Dat is een goed idee.
- Romulus : Vrienden, kom mee. We gaan naar de heuwel waarop ik de stad zal stichten.
- Remus : Kom vrienden, wij gaan naar de heuwel waarop ik de stad zal stichten als de goden mij het teken geven. (allen af)

(Stemmen van achter het toneel)

- Van rechts;
- Vriend : Remus, kyk, zes gieren!
- Remus : Dat is een goed teken. Zes gieren vliegen over de heuwel waarop ik de stad zal bouwen. De goden hebben mij uitverkoren.
- Van links;
- Vriend : Romulus! Ik zie twaalf gieren overvliegen.
- Romulus : Dat is een goed teken. Twaalf gieren vliegen over de heuwel waarop ik de stad zal bouwen. De goden hebben mij uitverkoren.
- (Ze komen allen weer op)
- Romulus : Op deze heuwel zal de stad verrijzen! De goden hebben een teken gegeven: twaalf gieren vlogen over mijn heuwel, slechts zes over de heuwel die jij uitgekozen hebt.
- Remus : Broeder! De goden hebben mij het eerst een teken gegeven. Daarom zal op deze heuwel de stad verrijzen!
- Romulus : Remus! Het teken is duidelyk. De goden hebben mij uitverkoren. (tot zijn vrienden): Vrienden, aan het werk. We zullen naar oud gebruik eerst de stad wal opwerpen. Als dat is gebeurd zal iedereen weten, dat hier een nieuwe stad wordt gebouwd. Mannen aan het werk!!

Vrienden: We werken met man en macht
gebruiken al onze kracht.
Een machtige stad zal hier ontstaan
die nimmer ten onder zal gaan.
Werp op de wal, sleep stenen aan,
hier zal een machtige stad ontstaan.

Remus (tot Romulus): Zeg, mijn broeder, wat is dit voor
wallefje? Ben je bang dat de varkens
weg zullen lopen?

Romulus (tot zijn mannen) Mannen, pak aan!

Remus : Denk je echt dat je met zo'n wallefje
vijanden af zult schrikken?
(bijterend) Zo'n mooi wallefje, zo laag
en klein!

Romulus. Bijk en zie wat jouw wallefje
kan doen. (Remus springt over het
wallefje) Zo zullen ook je vijanden
over dit wallefje springen!

Remus : (in woede ontvlammend) En zo zal het
een ieder vergaan die over de muur
van de stad Roma zal springen.
(Romulus steekt Remus neer)

Oh... Wat heb ik gedaan. Remus,
mijn broeder, sta op!

O Goden, wat heb ik gedaan? Uder
Mars, straf mij voor deze daad. Uw
zoon heb ik om het leven gebracht.
haat mij sterven, verdelg mij. O we
... ik die mijn broeder doodde.....
Hoe kan ik goed maken wat ik
heb misdaan?

Romulus liet zijn broer met alle eer begraven.
Hij oefende de macht uit over Rome ook in
naam van Remus, alsof die nog in leven
was.

De muren van de stad groeiden, evenals het
aantal huizen en tempels. De inwoners
van Roma waren vooral jonge mannen.

Om meer mensen naar zijn stad te trekken,
liet Romulus gezanten sturen naar de
volken die in dezelfde streek leefden met
de volgende boodschap: (zijn blijft dicht)

: (Hij zolt een perkamentrol open en
deklameert)

Boodschap van de koning van Roma!
Koning Romulus, koning van de nieuwe
stad Roma, laat weten, dat allen, die
geen woonplaats hebben, een woonplaats
kunnen vinden in de stad Roma.

Zij, die zijn uitgestoten, vervolgd of
verdreven kunnen naar Roma komen
om daar een onderkomen te vinden.
Ook gebruchte slaven zijn welkom in
de nieuwe stad Roma.

In de stad Roma is plaats voor
iedereen!!

Dit was een boodschap van de koning
van Roma!

(Hij zolt de rol op en verdwijnt)

- Koning : Zeg me! Wat wil uw koning van de Sabijnen?
 Hij zal u niet alleen hebben gezonden om
 geschenken te brengen.
- Boodschapper: Mijn heer laat weten, dat de vrouwen
 van uw volk zeer welkom zijn in Roma.
 Roma is een stad van mannen. Daarom
 vraagt koning Romulus u enkele van
 uw vrouwen te laten gaan naar Roma
 om zich daar te vestigen.
- Koning : Ga terug naar uw koning. Bedank
 hem voor de geschenken. Zeg hem, dat
 ik uw zijn verzoek in overweging neem.
- Boodschapper: Mijn eerbiedige dank, heer! Ik zal
 koning Romulus uw boodschap over-
 brengen. Romulus' boodschapper groet
 u! (buigt en gaat af) (goudijn dicht)
- Verteller : Geen van de volken liet zijn vrouwen
 vertrekken naar de stad Roma.
 Romulus was teleurgesteld. Er is
 nu een nieuwe manier worden gevonden
 om vrouwen in de stad te krijgen.
 (goudijn blijft dicht)
- Romulus : (tot de mannen van Roma)
 Mannen! Luister! Luister naar uw koning Romulus.
 Ons verzoek aan de naburige volken
 om vrouwen naar onze stad te laten
 gaan heeft niets opgeleverd. Geen van
 onze buurvolken heeft zijn vrouwen
 laten gaan.
 Een stad zonder vrouwen is echter
 een stad zonder kinderen. Daarom

- 155 tafel:
 Verteller : Veel vreemde dingen kwamen naar
 Roma, om daar een nieuw leven op
 te bouwen; gebuchte slaven, dieren,
 ruovers en misdadigers. Rome werd
 een stad van uitgestatenen.
 De stad groeide snel. Toch was er iets
 zeer bijzonders met Rome; het was
 een stad zonder vrouwen!
 Daarom liet Romulus opnieuw bood-
 schappers gaan naar de koningen
 uit de streek.
 (goudijn open)
- Boodschapper: Machtige koning der Sabijnen. Mijn
 heer, koning Romulus, laat u groeten.
 Sta mij toe dat ik u deze geschenken
 van koning Romulus overhandig.
 (Geeft de geschenken)
 Het zijn niet slechts geschenken die
 ik breng. Wat zijn geschenken waard
 als ze niet uitdrukking zijn van
 vriendschap en de wens tot vrede.
 Koning Romulus wil graag in vrede
 en vriendschap met u en uw volk
 leven.
- Koning Totius: Vertel me over uw koning en uw
 nieuwe stad.
- Boodschapper: De stad is gebouwd door Romulus
 en zijn vrienden. De stad biedt
 plaats aan velen. Ook voor Sabij-
 nen is er plaats in de stad.

36.

zullen we zelf de vrouwen moeten gaan halen.

Mannen! Ruister!

Over een maand is het feest ter ere van Neptunus, de god van de zee. We zullen grootse feesten organiseren even buiten de stad. We zullen de Sabijnen uitnodigen. Ze zullen zeker komen, want ze zijn nieuwsgierig. En ze zullen hun vrouwen meebrengen.

Dan - als tijdens de wagenrennen het eerste span over de finish is gegaan - dan zullen wij allea een van de Sabijnse vrouwen nemen en binnen de poort van onze stad brengen. We zullen de poort sluiten en ons verdedigen tegen de Sabijnen, want ze zullen hun vrouwen terug willen halen.

Mannen, gij hebt het gehoord. Zo zullen we de Sabijnse vrouwen schaken.

(tot de Boordschapper)

Boordschapper. Ga tot de koning van de Sabijnen en nodig hen uit voor het feest.

(gaan allen af)

16e tafereel:

37.

Verteller : De Sabijnen kwamen met hun vrouwen naar het feest ter ere van Neptunus. Het was een geweldig feest. Het hoogtepunt vormden de wagenrennen.
(gordijn open)

Allen (van achter het toneel) : (gejuich, geroep, aanmoedigingen;) Ja... zet hem op... Ja, de witte ligt voor... het witte span gaat winnen... De zwarte komt naar voren...

Ja... hij gaat hem bijna voorbij... Nee...

Hij verliest voort... De witte wint...

Ja, Hoora!! De witte heeft gewonnen!!

Ophef : (Geschreeuw, gegil, geroep!)

De Romeinse mannen stormen het toneel over, met op hun schouders een Sabijnse vrouw. Ze verdwijnen aan de andere kant van het toneel)
(gordijn blijft open)

Verteller : Zo veroverde Roma zich vrouwen van de Sabijnen. De Sabijnen keerden woedend naar huis terug om zich klaar te maken voor de strijd tegen de Romeinen. De vrouwen werden opgenomen in de stad Roma. Ze leidden er een goed leven.

Na een jaar verschenen de Sabijnse strijders voor de muren van de stad Roma.

Verteller : De volgende nacht stond een troep donkere Sabijnse strijders gereed. Onder hen was ook de Sabijnse koning. Om middernacht opende Tarpeja de poort voor de vijanden van de stad Roma. Begerig keek ze naar de gouden armbanden die de Sabijnen om hun linkerarm droegen.

Tarpeja : Sabijnen, geef me wat jullie me beloofd hebben.

1^e Sabijn : Dit draag ik aan mijn linkerarm. Hier, je verdiende loon!

2^e Sabijn : De mijne kun je ook krijgen. Hier heb je wat je hebben wilde! Dat is het loon voor vaders!

(Tarpeja wordt bedolven onder de schilden)
(Romeinse strijders komen op. Er ontbrandt een felle strijd.)

Sabijnse vrouw : Mannen van Roma, staakt de strijd! Gij, Sabijnen, leg uw wapens neer!

Wij, Sabijnse vrouwen, zijn Romeinen geworden. Wij willen in Roma blijven wonen. Gij, vaders en broers, laat ons hier in Roma in vrede leven. Dwing ons niet onze kinderen en onze mannen te verlaten.

Sabijnen, keer terug naar uw stad en laat ons leven in de stad Roma!

Verteller : Op een donkere avond verlaat een donkere gestalte de stad Roma, en begeeft zich naar het kamp van de vijand. Het is Tarpeja. Zij was een van de Sabijnse vrouwen. Ze voelde zich echter niet thuis in Roma. Ze werd door de Romeinen nageroken en ze voelde zich daarom ongelukkig in Roma.

Sabijnse wachter : Wie is daar? Is daar iemand?

Tarpeja : Wachter... Stil... Ik ben het, Tarpeja, een van de Sabijnse vrouwen.

Ik wil jullie helpen.

Wachter : Vertel op! Hoe wil je ons helpen?

Tarpeja : Ik weet een poortje waardoor ik naar binnen kan. Ik kan voor jullie de grote poort openen, zodat jullie de stad binnen kunnen trekken.

Wachter : Ik zal direct koning Tatius laten waarschuwen.

Tarpeja : Wacht! Ik wil jullie wel helpen, maar ik wil er wel wat voor ontvangen.

Wachter : Koning Tatius zal je rijkelijk belonen als je de poort voor ons opent.

Vertel, wat wil je ontvangen?

Tarpeja : Jullie Sabijnen dragen veel gouden sieraden.... ook aan je linkerarm!

Morgen om middernacht zal ik de poort openen. Dan zullen alle Sabijnen die de stad binnengaan mij geven wat ze aan hun linkerarm dragen.
(Quat terug door de poort)

Tatius : Ik, Tatius, Koning der Sabijnen,
wil leven in vrede met de Romeinen.
Laat ons leven in vrede.
Vrede tussen de Sabijnen
en de Romeinen.

dat is mijn krachtige bede!

(Romulus en Tatius geven elkaar een hand.)

Romeinse strijders : Wij, dappere en strijdkrachtige Romeinen,

Sabijnse strijders : en wij, dappere en strijdkrachtige Sabijnen.

Samen : Wij hebben de bede gehoord,

de godenwil, door de vrouwen verwoord.

Door onze vrouwen spreekt de stem der goden.

Wij willen leven naar hun geboden.

We leggen onze wapens terzijde,

dan komen er andere tijden.

De vrouwen hebben de godenboodschap gegeven

in vrede met elkaar te leven.

Laat ons daarom elkaar met naar het leven staan,

maar in vrede en vriendschap door het leven

gaan.

(Romeinen en Sabijnen geven elkaar een hand)

Vrouwen : Wij, vrouwen, willen vrede in ons leven,

willen vrede en vriendschap ^{aan} onze kinderen geven.

Gij Goden, van harte zijt gij dank geijgt.

Voor dit lot, dat gij ons hebt toebedeeld.

Allen samen : De strijd is gedaan.

Laat ons allen nu gaan;

Koningen en strijders,

Romeinen en Sabijnen,

Mannen en vrouwen.

Wij gaan in vriendschap en vrede

terug naar onze steden!

(Gordijn dicht)

Vrouwen : Ruister naar onze bede
Laat ons leven in vrede
leg uw wapens terzijde
Tracht de strijd te vermijden.
Moge de Goden u geven
Kracht in vrede te leven.

Romulus : Staakt de strijd!

Het is de wil der Goden!

Laat ons vrede sluiten, omdat onze vrouwen

hun kinderen in vrede kunnen opvoeden....

Onze kinderen en jullie kleinkinderen!

Tatius : Wij willen onze vrouwen terug!

Sabijnse vrouw: Koning Tatius, maak toch een eind

aan deze strijd. Wij willen niet naar huis

terug. Koning, als gij wraak wilt nemen

omdat wij, Sabijnse vrouwen, tegen uw

wil in Roma zijn gebleven, moet gij ook

ons, Sabijnse vrouwen, straffen.

Tatius : Ge hebt gelijk. In uw woorden klinkt

godenwijsheid!

Vrouwen : leg dan uw wapens terzijde

Tracht de strijd te vermijden

Moge de Goden u geven.

Kracht in vrede te leven.

Romulus : Ik, Romulus, heb uw bede gehoord.

Gij, vrouwen, hebt godenwil verwoord.

Vrede is wat ik wens.

Vrede voor Sabijnen,

Vrede voor Romeinen,

Vrede voor ieder mens!